

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
OF DENMARK

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
MOLDOVA

Rezina în
Obiectiv

Raport de monitorizare: implementarea politicilor anticorupție de către Consiliul raional Rezina și Primăria orașului Rezina

Autori: Ana Struță, Andrei Bordian

Acest raport a fost realizat de Asociația Obștească „Rezina în Obiectiv” în cadrul proiectului „Monitorizarea implementării politicilor anticorupție de către Consiliul raional Rezina și Primăria orașului Rezina”, susținut financiar de Ministerul Afacerilor Externe al Danemarckii (programul de granturi mici al Transparency International - Moldova). Concluziile și recomandările expuse aparțin autorilor și nu reflectă neapărat opinia finanțatorului.

Rezina, 2024

CUPRINS

Introducere	2
I. Aspecte metodologice.....	3
II. Cadrul legal relevant	4
III. Rezultatele monitorizării politicilor publice anticorupție în cadrul Consiliului raional și Primăriei Rezina	5
3.1.1 Analiza conținutului paginilor web și ale paginilor de Facebook ale Consiliului raional și Primăriei Rezina.....	5
3.1.2 Analiza conținutului paginilor de Facebook ale APL din Rezina	8
3.1.3 Rezultatele vizitelor de monitorizare pe teren (existența panourilor informative, accesibilitatea și conținutul acestora)	9
3.2 Asigurarea accesului la informații (solicitarea informațiilor de la Consiliul raional și Primăria orașului Rezina și analiza răspunsurilor primite)	11
3.3 Declararea averilor și intereselor personale în cadrul Consiliului raional și Primăriei orașului Rezina	14
IV. Rezultatele sondajului privind accesul cetățenilor la informațiile de interes public furnizate de Consiliul raional și Primăria orașului Rezina	19
Concluzii și recomandări	24
Anexe	26

Introducere

Asociația obștească „Rezina în Obiectiv” a fost înființată în anul 2020, în cadrul programului *New Media Incubator* al Fundației Soros Moldova, fiind înregistrată la data de 3 decembrie 2020.

Asociația își propune să contribuie la:

- facilitarea și asigurarea condițiilor necesare procesului de creație a produselor media la inițiativa tinerilor interesați de educația mediatică, jurnalism, blogging și social media;
- sporirea respectului pentru libertatea presei și a dreptului la libertatea de exprimare, la informare și participare, atât în mediul urban cât și rural;
- implicarea elevilor și tinerilor, prin instrumente media, la realizarea diverselor campanii sociale de informare și sensibilizare a cetățenilor.

Am reușit să consolidăm un nou start-up media local în raionul Rezina, să câștigăm încrederea primilor donatori și să căpătăm experiență în implementarea cu succes a primelor proiecte. Am luat premii importante la trei concursuri de presă, am lansat prima noastră emisiune în format video, „Dialoguri de acasă”. Am instruit o echipă de 11 tineri care tind să devină jurnaliști. Am amenajat o redacție de presă cu strictul necesar. Am lansat Portalul media rezinainobiectiv.md, fiind o premieră pentru presa locală din R.Moldova, care într-un timp foarte scurt a adunat peste 35 000 de cititori unici.

În contextul proiectului de monitorizare a politicilor anticorupție, susținut financiar de Ministerul Afacerilor Externe al Danemaricii, ținem să remarcăm că Consiliul raional Rezina are o pagină web nouă, care, deși pare mai atractivă din punct de vedere vizual, suferă la capitolul conținut, atât în ceea ce privește cantitatea, cât și calitatea informațiilor publicate. O monitorizare atentă a acestei situații va aduce claritate, va oferi concluzii și recomandări concrete în vederea îmbunătățirii accesului la informațiile de interes public prin intermediul site-ului oficial.

Ne-am propus în cadrul acestui proiect să analizăm atât conținutul paginii web a Consiliului raional, cât și al paginii web a Primăriei orașului Rezina, pentru a vedea în ce măsură aceste două autorități publice locale (APL) se conformează legislației noi, și anume prevederilor [Legii privind accesul la informațiile de interes public nr. 148 din 09.06.2023](#) (Legea 148/2023) și [Hotărârii de Guvern nr. 728 din 26.09.2023](#) cu privire la site-urile web oficiale ale autorităților și instituțiilor publice și cerințele minime privind profilurile de socializare ale acestora (HG 728/2023).

După închiderea ziarului regional „Cuvântul”, care publica investigații despre cazuri de corupție din Rezina și aborda subiecte de integritate, transparență și risipă de bani publici, a devenit evidentă necesitatea continuării abordării acestor probleme. În special, este important să se acorde atenție accesului la informațiile de interes public și monitorizării respectării regimului juridic al declarării averii și intereselor personale. În ultimii patru ani, Autoritatea Națională de Integritate (ANI) a publicat peste 20 de acte de constatare cu privire la diverse încălcări ale regimului juridic al conflictelor de interese și a incompatibilităților de către unii funcționari publici din raionul Rezina. Unele au fost contestate în instanța de contencios administrativ.

Prin implicarea activă a cetățenilor și a ONG-urilor locale în procesul de monitorizare și evaluare a implementării politicilor anticorupție, credem că această cercetare va contribui cât de puțin la dezvoltarea unei culturi a transparenței și responsabilității în comunitate.

I. Aspecte metodologice

Scopul monitorizării efectuate de AO „Rezina în Obiectiv” a fost analiza aplicării a două politici anticorupție (asigurarea accesului la informație și declararea averilor și intereselor personale) în cadrul Consiliului raional și al Primăriei orașului Rezina, precum și susținerea celor două APL-uri în consolidarea integrității instituționale. Pe termen lung, monitorizarea va contribui la îmbunătățirea transparenței și responsabilității autorităților locale, iar cetățenii din Rezina vor avea acces la informații esențiale pentru participarea activă în procesul democratic. De asemenea, va încuraja respectarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale de către funcționarii publici, reducând astfel riscul de corupție și promovând o administrație publică mai integră și mai eficientă. Aceasta va duce la creșterea încrederii cetățenilor în instituțiile publice locale și la consolidarea democrației.

Obiectul monitorizării l-au constituit politicile publice anticorupție *Asigurarea accesului la informații de interes public, Respectarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale*, prevăzute în Convenția Națiunilor Unite împotriva Corupției și în cadrul legal național (în speță, [Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate Nr. 132 din 17.06.2016](#), [Legea privind declararea averii și a intereselor personale Nr. 133 din 17.06.2016](#), [Legea integrității Nr. 82 din 25.05.2017](#), [Legea privind accesul la informațiile de interes public Nr. 148 din 09.06.2023](#) etc.).

Subiecți al monitorizării au fost Primăria Rezina și Consiliul Raional Rezina.

Obiectivele monitorizării au constat în:

- sporirea transparenței și accesului cetățenilor din raionul Rezina la informații de interes public gestionate de Consiliul raional și Primăria orașului Rezina prin monitorizarea și evaluarea implementării politicii publice anticorupție privind accesul la informații;
- consolidarea integrității și responsabilității funcționarilor publici din cadrul Consiliului raional și Primăriei orașului Rezina prin monitorizarea respectării regimului juridic al declarării averilor și intereselor personale.

Din punct de vedere metodologic, în cadrul monitorizării au fost utilizate instrumente precum: solicitarea oficială a informațiilor de interes public de la Consiliul raional Rezina și Primăria or. Rezina; efectuarea vizitelor pe teren pentru a analiza conținutul panourilor de informare din incinta entităților vizate; analiza declarațiilor de avere și interese personale ale angajaților din aparatele centrale ale entităților; analiza conținutului paginilor web ale autorităților locale, precum și a paginilor lor de Facebook. De asemenea, a fost efectuat un sondaj al locuitorilor din raionul Rezina referitor la asigurarea accesului la informații de interes public de către entitățile publice enunțate.

Perioada monitorizării: iulie - noiembrie 2024.

II. Cadrul legal relevant

În cadrul monitorizării s-a atras atenția asupra respectării de către Consiliul raional Rezina și Primăria or. Rezina a următoarelor acte normative:

- Legea nr. 148 din 09-06-2023 privind accesul la informațiile de interes public;
- Hotărârea de Guvern nr. 728 din 26-09-2023 cu privire la site-urile web oficiale ale autorităților și instituțiilor publice și cerințele minime privind profilurile de socializare ale acestor două APL;
- Hotărârea de Guvern nr. 1027 din 21-12-2023 privind modul de înregistrare a cererilor de comunicare a informațiilor de interes public.

Astfel, potrivit art. 3 din Legea 148/2023, asigurarea accesului la informațiile de interes public se bazează pe următoarele principii:

- a. *principiul oferirii informațiilor de interes public* – toate informațiile deținute de furnizorii de informații se prezumă a fi publice;
- b. *principiul obligației de a publica informațiile de interes public* – furnizorii de informații trebuie să publice și să disemineze într-o manieră proactivă toate informațiile de interes public;
- c. *principiul promovării guvernării deschise* – autoritățile publice trebuie să promoveze în rândul agenților publici o cultură a transparenței și a deschiderii și să promoveze în rândul populației dreptul la informație;
- d. *principiul facilitării accesului la informațiile de interes public* – furnizorii de informații trebuie să ofere asistență solicitanților, în special celor cu necesități speciale, la depunerea cererilor, la primirea și înțelegerea răspunsului. Solicitățile de informații trebuie să fie examinate și soluționate într-o manieră rapidă și echitabilă;
- e. *principiul transparenței ședințelor* – ședințele autorităților publice trebuie să fie deschise pentru public și să permită documentarea informației privind procesul de luare a deciziilor.

Totodată, conform HG 728/2023, la organizarea activităților de comunicare interactive (conferințe, discuții, consultări, servicii online) cu privire la dialogul dintre reprezentanții autorităților sau instituțiilor publice și utilizatori pe site-urile web oficiale, în mod obligatoriu, trebuie să fie plasate informații care explică utilizatorilor modul de gestiune a mesajelor în structura unei astfel de comunicări.

III. Rezultatele monitorizării politicilor publice anticorupție în cadrul Consiliului raional și Primăriei Rezina

3.1.1 Analiza conținutului paginilor web și ale paginilor de Facebook ale Consiliului raional și Primăriei Rezina

În cadrul monitorizării a fost analizat conținutul paginilor web și de Facebook ale ambelor entități publice pentru a vedea în ce măsură acestea respectă prevederile legale, în speță, Legea 148/2023 și HG 728/2023.

Consiliul raional Rezina dispune de o nouă pagină web, care, deși atrage prin designul său modern, prezintă lacune în ceea ce privește cantitatea și calitatea informațiilor publicate. Pagina web a Primăriei, deși aparent mai ordonată, are anumite omisiuni și scăpări. Conținutul paginilor web a fost analizat prin prisma câtorva indicatori de transparență proactivă, cum ar fi:

- Conducerea, membrii organelor colegiale, inclusiv studiile, experiența profesională, modul de accedere în funcția deținută, adresa poștei electronice și numărul de telefon;
- Structura organizatorică, numărul angajaților/membrilor;
- Actele normative care reglementează organizarea și funcționarea autorității publice, cu referințe la paginile web ale actelor din Registrul de stat al actelor juridice;
- Raportul anual privind activitatea autorității publice;
- Datele privind achizițiile publice planificate, privind achizițiile publice efectuate, rapoartele de monitorizare a contractelor de achiziții publice, alte informații relevante;
- Datele privind vizitele oficiale și deplasările de serviciu în străinătate ale personalului autorității publice, inclusiv costul și sursa de finanțare a cheltuielilor;
- Zilele și orele de primire în audiență, precum și datele privind modul depunerii petițiilor și cererilor de comunicare a informațiilor de interes public, inclusiv, după caz, plățile percepute pentru comunicarea informațiilor de interes public;
- Datele privind programele și proiectele, inclusiv de asistență tehnică, al căror beneficiar sau executant este autoritatea publică (denumirea, scopurile și sarcinile de bază, beneficiarii și executorii principali);
- Planificarea și executarea bugetelor;
- Datele privind încadrarea persoanelor în serviciul public: lista concursurilor pentru funcțiile vacante existente, datele de contact ale persoanei responsabile de organizarea concursurilor, cerințele de calificare față de candidații la funcțiile vacante, formularul de participare la concurs;
- Datele privind desfășurarea procesului decizional, în conformitate cu prevederile privind transparența în procesul decizional.

Tabelul 1: Analiza conținutului paginilor web ale entităților publice monitorizate

Indicatori de transparență proactivă	Consiliul raional Rezina www.consiliu.rezina.md	Primăria Rezina www.primaria-rezina.md
Conducerea, membrii organelor colegiale, inclusiv studiile, experiența profesională, modul de accedere în funcția deținută, adresa poștei electronice și numărul de telefon	Președintele raionului: CV-ul și atribuțiile sunt disponibile, dar lipsesc informații despre modul de accedere în funcție și numărul de telefon (este furnizată doar adresa de e-mail); vicepreședinții: CV-urile și detalii despre modul de accedere în funcție lipsesc; secretarul	Primarul: CV-ul lipsește, iar modul de accedere în funcție nu este specificat. Aparatul primarului: Este publicată lista angajaților cu funcțiile și numerele de telefon, însă lipsesc adresele de e-mail și CV-urile acestora.

	<p>consiliului: sunt publicate doar atribuțiile și un număr de telefon;</p> <p>consilierii raionali: lipsesc CV-urile și datele de contact, sunt menționate doar comisiile și partidele din care fac parte.</p>	
<p>Actele normative care reglementează organizarea și funcționarea autorității publice, cu referințe la paginile web ale actelor din Registrul de stat al actelor juridice</p>	<p>Consiliul Raional are plasat pe pagina web <u>Actele normative naționale</u>, începând cu Constituția Republicii Moldova, cât și unele <u>Reglementări interne</u>, începând cu Strategia de dezvoltare integrată a raionului Rezina pentru perioada 2022-2030 ș.a. Referințe la paginile web ale actelor din Registrul de stat al actelor juridice se regăsesc în documentele publicate.</p>	<p>Primăria are pe pagina web a instituției o rubrică <u>Regulamente</u>, care conține și regulamente și decizii de adoptare a actelor normative, expuse cam haotic. Mai este și <u>Regulamentul Consiliului</u>. Compartimente dedicate legislației naționale în vigoare nu sunt, doar referințe din documente. Referințe la paginile web ale actelor din Registrul de stat al actelor juridice se regăsesc în documentele publicate.</p>
<p>Raportul anual privind activitatea autorității publice</p>	<p>Raportul anual de activitate al Consiliului raional n-a fost găsit pe pagina web.</p>	<p>Raportul anual de activitate n-a fost găsit pe pagina web.</p>
<p>Datele privind achizițiile publice planificate, privind achizițiile publice efectuate, rapoartele de monitorizare a contractelor de achiziții publice, alte informații relevante</p>	<p>Planurile anuale ale achizițiilor publice și modificările acestora sunt disponibile pe <u>site-ul Consiliului Raional Rezina</u>. De asemenea, achizițiile publice efectuate sunt publicate, iar rapoartele de monitorizare a contractelor de achiziții publice sunt disponibile într-o rubrică aparte, <u>aici</u>.</p>	<p>Planurile anuale ale achizițiilor publice și modificările acestora sunt disponibile <u>aici</u>. Achizițiile publice efectuate, rapoartele de monitorizare a contractelor de achiziții publice și alte informații relevante pot fi găsite într-o rubrică comună <u>aici</u>.</p>
<p>Datele privind vizitele oficiale și deplasările de serviciu în străinătate ale personalului autorității publice, inclusiv costul și sursa de finanțare a cheltuielilor</p>	<p>La momentul verificării, nu s-a constatat prezența datelor privind vizitele oficiale și deplasările de serviciu în străinătate ale personalului autorităților publice, inclusiv costul și sursa de finanțare a cheltuielilor.</p>	<p>Nu s-a constatat prezența unor atare date.</p>
<p>Zilele și orele de primire în audiență, precum și datele privind modul depunerii petițiilor și cererilor de</p>	<p>Deși există o rubrică <i>Scrisorile președintelui</i>, pe pagina web nu sunt prevederi/reguli referitoare la depunerea petițiilor. Orarul</p>	<p>O rubrică aparte pentru petiții lipsește. Este afișat <u>orarul</u> audiențelor pentru cetățeni.</p>

<p>comunicare a informațiilor de interes public, inclusiv, după caz, plățile percepute pentru comunicarea informațiilor de interes public.</p>	<p>audiențelor pentru cetățeni nu este afișat.</p>	
<p>Datele privind programele și proiectele, inclusiv de asistență tehnică, al căror beneficiar sau executant este autoritatea publică (denumirea, scopurile și sarcinile de bază, beneficiarii și executorii principali.</p>	<p>Pe site-ul Primăriei Rezina nu există un compartiment dedicat proiectelor. În plus, motorul de căutare nu a generat rezultate relevante.</p>	<p>Nu există o rubrică dedicată proiectelor. Unele informații referitor la proiecte au fost găsite prin motorul de căutare la secțiunea „Anunțuri”.</p>
<p>Planificarea și executarea bugetelor</p>	<p>Proiectele și deciziile bugetare sunt publicate la secțiunea „Consultări Publice”, însă lipsa unei organizări clare îngreunează accesarea lor. Practica de a grupa toate deciziile într-un singur link, uneori cu sute de pagini, deși utilă, poate sugera o încercare de a ascunde documente, mai degrabă decât de a facilita accesul la ele.</p>	<p>Proiectele de buget, inclusiv rectificările sunt expuse în secțiunea „Consultări publice” din rubrica „Transparență”. Există și rubrica „Bugetul orașului”, iar anual se organizează consultări pentru aprobarea bugetului local. De asemenea, este disponibilă rubrica „Bugetul pentru cetățeni” online.</p>
<p>Datele privind încadrarea persoanelor în serviciul public: lista concursurilor pentru funcțiile vacante existente, datele de contact ale persoanei responsabile de organizarea concursurilor, cerințele de calificare față de candidații la funcțiile vacante, formularul de participare la concurs.</p>	<p>Nu există o secțiune dedicată angajărilor, precum „Carieră” sau „Posturi vacante”. Aceste informații sunt incluse în secțiunea „Anunțuri”, alături de alte tipuri de anunțuri, și respectă doar parțial recomandările legale.</p>	<p>Rubrica „Posturi vacante” există pe site-ul Primăriei Rezina, însă condițiile enumerate sunt respectate doar parțial. Transparența în acest domeniu poate fi îmbunătățită semnificativ.</p>
<p>Datele privind desfășurarea procesului decizional, în conformitate cu prevederile Legii 239/2008 privind transparența în procesul decizional.</p>	<p>Anunțurile despre inițierea elaborării deciziei – <i>prezente pe web</i>. Proiectele de decizie și a materialelor aferente acestuia – <i>prezente</i>. Tabelele de sinteză a recomandărilor expuse de părțile</p>	<p>Anunțurile despre inițierea elaborării deciziei – <i>prezente</i>. Proiectele de decizie și a materialelor aferente acestuia – <i>prezente</i>. Tabelele de sinteză a recomandărilor expuse de părțile interesate - <i>prezente parțial</i>.</p>

	interesate – <i>prezente, parțial</i> . Deciziile adoptate – <i>prezente</i> . Rapoartele anuale privind transparența decizională - <i>prezente</i> .	Deciziile adoptate – <i>prezente</i> . Rapoartele anuale privind transparența decizională - <i>prezente</i> .
--	--	---

Deși paginile web ale Consiliului raional și Primăriei Rezina conțin o serie de informații importate (în speță, actele normative, contractele de achiziții și actele de monitorizare ale acestora, documentele privind procesul decizional), o parte din informațiile obligatorii ce țin de transparența proactivă lipsesc (rapoartele anuale privind activitatea Consiliului Raional și a Primăriei Rezina, CV-uri și date de contact ale factorilor de decizie, datele privind vizitele oficiale și deplasările de serviciu în străinătate ale personalului autorității publice, inclusiv costul și sursa de finanțare a cheltuielilor) sau nu sunt actualizate (proiectele în desfășurare ș.a.).

Sunt de remarcat și plasarea neorganizată a datelor, lipsurile în denumiri și categorii, precum și unele practici netransparente, cum ar fi datele despre cheltuieli publice, ascunse prin „pătrate negre” sau lipsa informațiilor despre remunerările suplimentare (unice), deplasările de serviciu ale funcționarilor APL.

În context, e necesară completarea și actualizarea conținutului paginii web în conformitate cu prevederile Legii 148/2023 și HG 728/2023, conform căreia în procesul de actualizare a informației, autoritățile sau instituțiile publice sunt obligate să organizeze într-un mod coerent informația, astfel încât aceasta să fie ușor de găsit de către utilizatori; să se asigure că informațiile sunt precise și actualizate și să utilizeze un sistem de management al conținutului.

3.1.2 Analiza conținutului paginilor de Facebook ale APL din Rezina

Potrivit HG 728/2023 cu privire la site-urile web oficiale ale autorităților și instituțiilor publice și cerințele minime privind profilurile de socializare ale acestora, toate activitățile derulate pe profilul de socializare al unei autorități sau instituții publice trebuie să fie transparente și responsabile.

Printre **cerințele minime obligatorii** înaintate de acest act normativ figurează și aceea că la crearea profilurilor de socializare se va utiliza e-mailul și/sau numărul de telefon de serviciu al autorității sau instituției publice. Studiind profilurile de pe rețeaua de Facebook am constatat că:

- pe [pagina Consiliului Raional](#) lipsește adresa de e-mail;
- pe [pagina Primăriei](#) aceste date sunt Prezente.

Profilurile de socializare trebuie să conțină denumirea exactă și logo-ul autorității sau instituției publice, pentru identificarea vizuală corectă a acesteia de către utilizatorii rețelei de socializare. Ambele pagini conțin aceste informații.

Funcția de **promovare a transparenței activității autorității și instituției publice, comunicarea deschisă cu utilizatorii rețelei de socializare și oferirea răspunsurilor la întrebările și preocupările lor** este parțial respectată, în sens că ambele pagini sunt permanent actualizate cu noi informații. Însă nici una dintre pagini nu este asaltată de vizitatori. Majoritatea postărilor nu sunt comentate, cu excepția, uneori, a felicitărilor, festivalurilor sau competițiilor sportive. Putem conchide că pe cetățeni nu-i interesează activitatea APL-urilor. Provocarea pentru APL e să găsească modalități de a atrage atenția cetățenilor, de a-i face curioși, de a-i provoca la discuții.

De regulă, rolul de administrator al profilurilor de socializare îi revine subdiviziunii responsabile de relațiile cu publicul sau altei subdiviziuni relevante. Ceea ce trebuie să rețină conducerea APL-urilor e că administrarea profilului de socializare al unei autorități sau instituții publice se realizează de persoane cu cunoștințe și experiență în gestionarea și protejarea informațiilor, mai ales a celor

confidențiale, iar toate activitățile derulate pe profilul de socializare al unei autorități sau instituții publice trebuie să fie transparente și responsabile.

În urma monitorizării, s-a observat că Primăria Rezina nu distribuie pe pagina sa de Facebook informațiile publicate pe site, ci preferă să facă postări separate cu aceleași informații. Această practică ar limita promovarea paginii web. În schimb, Consiliul raional Rezina publică informațiile pe site și distribuie link-ul pe pagina de Facebook. Astfel, pagina web este promovată, iar cetățenii care accesează link-ul de pe rețelele sociale ajung pe site-ul oficial. Odată ajunși pe site, cititorii pot explora și alte informații disponibile. Pe lângă faptul că descoperă existența paginii web, își pot forma și obiceiul de a o accesa cu regularitate.

La data de 24 noiembrie 2024, Pagina de Facebook a Consiliului raional Rezina avea 2,5 K urmăritori, iar pagina de Facebook a Primăriei Rezina avea 2,6 K urmăritori.

3.1.3 Rezultatele vizitelor de monitorizare pe teren (existența panourilor informative, accesibilitatea și conținutul acestora)

Echipa de monitorizare a efectuat două vizite pe teren pentru a vedea cum Consiliul raional și Primăria orașului Rezina asigură accesul la informații de interes public. Au fost verificate existența panourilor informative, accesibilitatea și conținutul acestora, precum și actualizarea regulată a informațiilor afișate.

Prima vizită de monitorizare a avut loc pe 30 iulie 2024 și a doua - 17 octombrie 2024. Reținem că ambele instituții activează în același edificiu. În ambele cazuri s-au făcut fotografiile la fața locului, care ulterior au fost comparate prin analiza fiecărui document afișat pe aceste panouri, acțiune care ne-a ajutat să avem un tablou clar al situației.

Primăria orașului Rezina dispune de cinci panouri informative: două fiind amplasate în fața instituției și trei pe holul din incinta primăriei. Precizăm că un panou din fața instituției a fost oferit Primăriei Rezina de către Asociația Obștească „Nufărul” în anul 2020 în cadrul proiectului „Anticorupție și integritate”, susținut financiar de Ambasada Regatului Țărilor de Jos (programul de granturi mici al Transparency International-Moldova). Panoul este valorificat până în prezent, fiind format din două componente, cu un spațiu mai mare, pentru a asigura accesul cetățenilor la mai multe informații.

Totodată, constatăm că celălalt panou din fața instituției este neîngrijit, pe el nu se găsește nicio informație de la Primăria Rezina, ci mai degrabă un fel de suport ad-hoc la îndemâna orașenilor pentru mica publicitate, cât și afișe informative de la alte instituții, cum ar fi Serviciul Fiscal de Stat, Guvernul Republicii Moldova și Ministerul Afacerilor Interne.

Pe cele trei panouri din incinta Primăriei găsim exact aceleași informații la ambele vizite de monitorizare, dar și exact aceleași 11 „buzunărele” goale. Aici găsim mai multe modele de acte, cereri, declarații, decizii etc. Constatăm însă că o mică parte din informațiile de pe un panou, nu sunt accesibile din cauza unei flori mari care acoperă panoul.

Consiliul raional Rezina are un panou informativ amplasat pe holul instituției, care conține doar date despre secțiile și direcțiile din cadrul instituției, numele conducătorilor, zile și ore de audiență și datele de contact (numere de telefoane și adrese de email), numărul biroului. În urma verificărilor, am constatat că datele sunt actualizate.

Ca rezultat al vizitelor pe teren, ar fi recomandabil ca Primăria Rezina să găsească un alt loc potrivit pentru acea floare, astfel încât să faciliteze accesul liber pentru cetățeni la toată informația pe de panou. De asemenea, Primăria Rezina ar trebui să completeze cu informații de interes public și cele 11 „buzunărele” goale. În ceea ce privește Consiliul raional Rezin, acesta ar trebui să instaleze, cel puțin, un panou informativ pe care să afișeze informații actuale de interes public.

3.2 Asigurarea accesului la informații (solicitarea informațiilor de la Consiliul raional și Primăria orașului Rezina și analiza răspunsurilor primite)

Asociația Obștească „Rezina în Obiectiv” a monitorizat în perioada iulie-octombrie 2024 modul în care Primăria și Consiliul raional Rezina respectă legislația privind accesul la informațiile de interes public. În cele ce urmează sunt prezentate subiectele și rezultatele demersurilor/solicitărilor de informații expediate la adresa acestor entități publice, precum și un set de recomandări formulate în vederea asigurării accesului la informații într-un mod transparent, evitând răspunsurile ambigue, formale sau incomplete.

Solicitările de informații de interes public expediate de AO „Rezina în Obiectiv” și răspunsurile entităților publice sunt prezentate în *Anexele nr.1 și nr.2* la prezentul raport.

• Primăria orașului Rezina

La adresa Primăriei orașului Rezina au fost expediate 7 solicitări de informații (inclusiv cele repetate).

Solicitarea de informații din 12.07.2024. Subiectul solicitării l-au constituit cele mai importante investiții europene din ultimii ani în dezvoltarea orașului Rezina, precum și impactul acestora. Răspunsul a venit pe 17.07.2024, fiind respectat termenul prevăzut în Legea privind accesul la informațiile de interes public nr. 148/2023. Răspunsul a fost destul de satisfăcător sub aspectul conținutului, oferind informații despre cele mai importante proiecte dezvoltate în perioada 2019-2023 cu suportul financiar al Uniunii Europene.

Solicitarea de informații din 29.08.2024. Subiectul solicitării l-a constituit starea ascensoarelor din orașul Rezina, iar răspunsul a venit pe 12.09.24, cu o întârziere de 3 zile, ca și conținut fiind acoperite practic toate aspectele menționate în solicitare.

Solicitarea de informații din 29.08.2024 a avut drept subiect lista salariaților, mai exact a agenților publici din cadrul Primăriei Rezina, împreună cu detaliile privind indemnizațiile fiecăruia pentru perioada ianuarie - iunie 2024, cu cererea de a include informația separat pentru fiecare lună.

Primăria n-a oferit răspuns în termenul stabilit de lege: nici în 10 zile de la data înregistrării cererii, nici cu eventuala prelungire a acestui termen cu cel mult 7 zile din motiv că au fost solicitate informații care ar necesita timp suplimentar pentru prelucrare. Din aceste considerente solicitarea de informații a fost repetată/reiterată pe 27.09.2024. Răspunsul a venit pe 01.10.2024, entitatea refuzând să ofere informații, justificându-se prin prevederile Legii salarizării, Legii privind administrația publică locală, precum și Legii privind protecția datelor cu caracter personal și Codului Muncii: „Potrivit art. 53, din Codul Muncii nr. 154/2003, „prin *clauza de confidențialitate* părțile convin ca, pe toată durata contractului individual de muncă și timp de cel mult 2 ani după încetarea acestuia, să nu divulge date sau informații de care au luat cunoștință în perioada executării contractului individual de muncă, în condițiile stabilite de regulamentul intern al unității, de contractul colectiv sau de cel individual de muncă”. (A se vedea Anexa nr.2 la raport). Au evitat, tot așa, cu citate la general, fără să ofere un răspuns concret.

„Rezina în Obiectiv” nu a fost de acord cu răspunsul primit și, pe 07.10.2024, a repetat cererea, cu argumente juridice că acesta nu este cazul când poate fi invocată protecția datelor cu caracter personal și indicând mijloacele legale la care se poate recurge în cazul unui nou refuz de a prezenta informația solicitată: „Conform Art. 8 alin. (3) din Legea nr. 148/2023, accesul la informațiile de interes public care constituie date cu caracter personal referitoare la activitatea profesională a agenților publici, inclusiv numele, prenumele, funcția și remunerația acestora, nu poate fi limitat. Având în vedere faptul că aceste date privesc exercitarea funcțiilor publice și sunt de interes public, refuzul de a le furniza este contrar principiilor de transparență și responsabilitate publică.” (A se vedea Anexa nr.2 la raport).

Probabil că solicitarea repetată a fost suficient de convingătoare, pentru că pe data de 09.10.2024, Primăria, – în sfârșit! – a prezentat informațiile cerute. Deci, *a fost nevoie de 40 de zile și de trei solicitări*, ca Primăria să prezinte o informație care se încadrează în spațiul unei foi de hârtie A4. În ceea ce privește sumele indemnizațiilor lunare, acestea au variat în funcție de ierarhie aproximativ între 1300 și 6000 de lei (6000 de lei a ridicat primarul, 5500 – viceprimarul, iar celelalte 12 persoane – sume în descreștere potrivit funcției deținute).

Solicitarea de informații din 16.09.2024. AO „Rezina în obiectiv” a cerut să-i fie pus la dispoziție Planul de acțiuni de integritate și anticorupție. Răspunsul a venit pe 24.09.2024, în termen. Documentul propriu-zis așa și nu a fost pus la dispoziție, pe motiv că a fost transmis arhivei raionale. La răspunsul primăriei a fost anexată doar copia Deciziei 2/12 din 27.04.2016, prin care se adopta planul elaborat pentru perioada 2016-2020. Un alt plan, mai recent, n-a fost găsit pe pagina web a primăriei Rezina.

Solicitarea de informații din 08.10.2024, a șaptea la număr, a vizat deplasările de serviciu ale conducerii și angajaților instituției pentru perioada 2023 până în prezent, inclusiv deplasările în raza raionului Rezina, precum și deplasările efectuate la nivel național și internațional. S-a cerut să se specifice, pentru fiecare deplasare, scopul, durata ei și cheltuielile suportate de instituție.

Răspunsul a parvenit chiar a doua zi, pe 09.10.24 și a conținut informații despre două deplasări ale unor angajați ai Primăriei la Chișinău, în 2023, la niște activități de instruire, cu cheltuielile suportate de organizatori și alte două deplasări în 2024 în România. Doar pentru una dintre acestea s-au indicat cheltuieli suportate de primărie, circa 8000 de lei, cealaltă fiind acoperită de organizatorii evenimentului. Primăria n-a oferit informații despre careva deplasări de serviciu în raza raionului Rezina. Nu știm dacă asemenea deplasări au avut loc sau nu, deoarece nici pe pagina web a Primăriei n-au fost găsite informații care să abordeze chestiunea respectivă.

De asemenea, este de remarcat că, în acest context, Primăria Rezina a ținut să ne atenționeze despre necesitatea de a semna electronic petițiile pe care le depunem electronic, confundând solicitarea de informații publice cu petiția. A.O. „Rezina în Obiectiv” a solicitat informații de interes public, nu petiții, iar potrivit Legii privind accesul la informațiile de interes public nr. 148/2023, *semnarea olografă sau electronică a cererii nu este obligatorie*.

• Consiliul raional Rezina

La adresa Consiliului raional Rezina au fost expediate 8 solicitări de informații (inclusiv cele repetate).

Solicitarea de informații din 12.07.2024. Subiectul solicitării l-au constituit cele mai importante investiții europene din ultimii cinci ani în dezvoltarea raionului Rezina, precum și impactul acestora. Răspunsul nu a fost oferit în termenul prevăzut de lege, nu s-a cerut nici timp suplimentar din partea autorităților pentru a ne remite informațiile solicitate, drept care la data de 09.08.2024 a fost expedită repetat aceeași solicitare. Răspunsul a venit pe data de 15.08.2024, cu semnătura președintelui raionului Rezina și cu o anexă de o pagină în care sunt enumerate 8 proiecte europene dezvoltate în perioada 2019-2023, în care sunt specificate titlul proiectului, finanțatorul și suma investiției. Ar fi de dorit recepționarea unor informații mai complete cu referire la acest subiect. Rezumativ, putem spune că am primit răspunsul cu întârziere și puțin satisfăcător din punct de vedere informativ.

Solicitările de informații din 29.08.2024. Subiectul primei solicitări (au fost expediate două solicitări în aceeași zi, 29.08.24) l-a constituit traseul R20, pe porțiunea or. Rezina – s. Țareuca. A fost solicitată informația când ultima dată a fost reparat și ce tip de reparații au fost efectuate pe acest drum, câți bani s-au cheltuit, din care fonduri și când se preconizează o nouă reparație a acestui drum. Răspunsul a venit pe 13.09.2024, comunicându-se că autoritatea publică vizată nu este proprietarul porțiunii de drum respective și că solicitarea noastră a fost remisă către Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor”, urmând să primim răspuns de la autoritatea competentă, răspuns pe care așa și nu l-am mai primit. Deci, răspunsul a întârziat cu 5 zile. Solicitare de a prelungi termenul legal de răspuns nu am primit.

A doua solicitare de informații din 29.08.2024 a vizat Complexul Memorial din centrul orașului Rezina. Am vrut să știm pentru când sunt planificate lucrările de întreținere și reparație și din ce fonduri. Răspunsul a venit la 13.09.24. Ni s-a comunicat că lucrările de reparație vor fi posibile doar „după identificarea surselor financiare disponibile” și că „la moment Consiliul raional nu dispune de un buget care ar permite realizarea lucrărilor menționate conform solicitării”. Concluziile pe care ni le-am făcut sunt aceleași ca și în cazul solicitării anterioare. Am putea explica întârzierea răspunsurilor prin perioada concediilor, dar legea, totuși, nu lasă loc pentru acest gen de scuze.

Solicitarea de informații din 12.07.2024. Subiectul acestei solicitări l-a constituit site-ul autorității locale vizate, www.consiliu.rezina.md. Am vrut să aflăm de ce versiunea veche a site-ului nu mai este disponibilă și ce măsuri sunt planificate pentru a asigura accesul la conținutul arhivei site-ului. Răspunsul la această solicitare a venit în termen, însă informațiile pe care le-am primit nu corespund realității. Pentru că avem un capitol aparte dedicat paginilor web ale APL din Rezina, am dezvoltat mai pe larg acest aspect pe pag. 5 - 8.

Solicitarea de informații din 16.09.2024 a vizat Raportul privind monitorizarea executării Planului de acțiuni de integritate și anticorupție pentru anii 2022-2023 și Planul de acțiuni de integritate și anticorupție pentru anii 2024-2025. Răspunsul a venit pe data de 23.09.2024, în termen. La răspuns au fost anexate documentele solicitate (18 fișe) și în acest context am fost informați că „planul de acțiuni de integritate și anticorupție a Consiliului raional Rezina pentru anii următori urmează a fi aprobat”.

Solicitarea de informații din 07.10.2024 a vizat mărimea indemnizațiilor, premiilor, sporurilor, suplimentelor lunare pentru fiecare agent public din cadrul Consiliului raional Rezina, pentru perioada ianuarie - august 2024, cu următoarele detalii: numele, prenumele, funcția și mărimea indemnizației, premiilor, sporurilor, suplimentelor lunare etc. AO „Rezina în Obiectiv” a solicitat ca aceste informații să fie prezentate separat pentru fiecare lună din perioada menționată, cu specificarea că, potrivit Art. 8 alin. (3) din Legea nr. 148/2023, accesul la informațiile de interes public care constituie date cu caracter personal referitoare la activitatea profesională a agenților publici, inclusiv numele, prenumele, funcția și remunerația acestora, nu poate fi limitat. Răspunsul a urmat pe 17.10.2024, în termen, cu toate actele solicitate.

Solicitarea de informații din 08.10.2024 a vizat deplasările de serviciu ale conducerii și angajaților instituției din 2023 până la momentul solicitării, după cum urmează: deplasările efectuate în raza raionului Rezina; deplasările efectuate la nivel național; deplasările internaționale. S-a cerut de

asemenea să se specifice pentru fiecare deplasare scopul, durata deplasării și cheltuielile suportate de instituție. Răspunsul la această solicitare a venit la timp, cu toate specificările din solicitare respectate și la pachet cu răspunsul la solicitarea anterioară, într-un singur document (ceea ce nu contravine legii) și a conținut inclusiv informația despre deplasările de serviciu ale angajaților din cadrul aparatului președintelui raionului Rezina și subdiviziunile Consiliului raional pentru perioada 01.01.2023-30.09.2024.

Constatări: În perioada de raportare, au fost expediate un număr de 8 solicitări de informații către Consiliul Raional Rezina și 7 solicitări către Primăria orașului Rezina.

Pentru Consiliul Raional, majoritatea răspunsurilor au venit cu întârziere și au fost incomplete. De exemplu, în cazul solicitărilor referitoare la proiectele europene, au fost oferite informații generale fără detalii suplimentare relevante, iar pentru întrebările legate de starea drumurilor și complexul memorial, răspunsurile au fost vagi și insuficiente. De asemenea, solicitările despre site-ul web și planul anticorupție nu au fost complet satisfăcute.

În ceea ce privește Primăria Orașului Rezina, au fost oferite răspunsuri satisfăcătoare doar pentru unele solicitări, cum ar fi cele referitoare la investițiile europene, iar pentru altele au existat întârzieri sau informații incomplete. De exemplu, informațiile despre indemnizațiile angajaților au fost oferite după 3 solicitări repetate, iar răspunsul privind planul anticorupție a fost parțial. În ceea ce privește deplasările de serviciu, Primăria a furnizat detalii doar parțiale, iar pentru deplasările în raza orașului nu au fost oferite informații clare.

În ansamblu, atât Consiliul Raional, cât și Primăria au întâmpinat dificultăți în respectarea termenelor legale și în furnizarea unor răspunsuri complete, ceea ce subliniază nevoia de îmbunătățire a transparenței și respectării procedurilor legale.

3.3 Declararea averilor și intereselor personale în cadrul Consiliului raional și Primăriei orașului Rezina

În scopul monitorizării politicii publice privind declararea averilor și intereselor personale au fost analizate informațiile din declarațiile de avere și interese personale (DAIP) depuse în anul 2024 de către 22 de subiecți ai declarării din aparatul Consiliului raional Rezina și 12 – din aparatul Primăriei Rezina. Reținem că este vorba de DAIP anuale pentru anul 2023, precum și de declarațiile la numirea și eliberarea din funcție. De asemenea, au fost analizate și declarațiile depuse în anul 2024 de către trei angajați noi ai Primăriei Rezina.

După obținerea în baza unor solicitări de informații a listelor subiecților declarării din aparatele centrale ale celor două instituții, declarațiile au fost descărcate de pe [Portalul E-Integritate](#) al Autorității Naționale de Integritate (ANI). În acest context, s-a analizat dacă subiecții declarării au depus DAIP potrivit Legii nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și intereselor personale, inclusiv dacă declarațiile au fost depuse în termen și dacă au fost admise careva eventuale nereguli în completarea acestora.

Este de remarcat, că potrivit legii citate, *DAIP anuale se depun anual până la data de 31 martie*, în ele urmând a fi indicate veniturile obținute de subiectul declarării împreună cu membrii familiei sau concubinul/concubina acestuia în anul fiscal precedent, pentru care depune declarația, precum și bunurile deținute și interesele personale la data depunerii declarației.

În cazul angajării, validării mandatului ori al numirii în funcție, DAIP se depune în termen de 30 de zile de la data angajării, validării mandatului ori numirii în funcție, indicându-se veniturile obținute de către subiectul declarării împreună cu membrii de familie, concubinul/concubina lui în anul fiscal precedent, precum și bunurile deținute și interesele personale la data depunerii declarației.

După încetarea mandatului sau a raporturilor de muncă ori de serviciu, DAIP se depune în termen de 30 de zile de la data încetării mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu, în declarație fiind

indicate veniturile obținute de către subiectul declarării împreună cu membrii de familie, concubinul/concubina lui în anul fiscal curent, precum și bunurile deținute și interesele personale la data depunerii acesteia.

În cazul în care subiectul declarării constată că în declarație au fost introduse date incomplete sau eronate, acesta *are dreptul să depună declarația rectificată în termen de 30 de zile de la data expirării termenului limită pentru depunerea declarației*. Declarația inițială și declarația rectificată se păstrează în sistemul informațional e-Integritate.

Este de reținut că potrivit completărilor la legea enunțată¹, începând cu anul 2024 președinții și vicepreședinții partidelor politice, membrii organelor executive centrale ale partidelor politice sunt obligați să depună declarații de avere și interese personale.

În tabelul de mai jos sunt reflectate informațiile despre respectarea termenelor de depunere a DAIP de către subiecții declarării din aparatul Consiliului raional Rezina.

Numele, prenumele subiectului monitorizării	Tipul DAIP depuse/ data depunerii	Data validării / încetării mandatului	Termen respectat (Da / Nu)
1. Teodor Cuculescu, președintele raionului Rezina	Declarație anuală inițială 19.01.2024	Numire în funcție: 05.12.2023	Da
	Declarație anuală rectificată 08.04.2024	Numire în funcție: 05.12.2023	Da
2. Valentin Rotari, vicepreședintele raionului	Declarație la eliberarea/ încetarea mandatului pentru anul 2023 inițială 21.12.2023	Numit în funcție: 27.12.2022	Da
	Declarație anuală pentru anul 2023 inițială/17.01.2024		Da
3. Vasile Gobjilă, secretarul Consiliului raional	Declarație anuală pentru 2023 inițială/ 06.02.2024	Numit în funcție: 04.07.2003	Da
4. Tamara Stratan, contabil-șef, Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei	Declarație anuală pentru 2023 inițială/29.03.2024	Numită în funcție: 03.10.2011	Da
5. Andrei Cecan, auditor intern	Declarație anuală pentru 2023 inițială/02.02.2024	Numit în funcție: 08.08.2022	Da
6. Lucia Lazăr, specialist principal, serviciul juridic	Declarație anuală pentru anul 2023 inițială/25.03.2024	Numită în funcție: 05.06.2013	Da
7. Irina Jidraș, specialist superior, serviciul arhivă	Declarație anuală pentru anul 2023 inițială/29.03.2024	Numită în funcție: 01.12.2020	Da
8. Tatiana Borovschi, specialist, aparatul președintelui	Declarație anuală pentru anul 2023 inițială/20.03.2024	Numită în funcție: 23.09.2021	Da
9. Zihail Ploșnița, Șef Secție Administrație Publică	Declarație anuală pentru anul 2023 inițială/23.01.2024	Numit în funcție: 15.09.2023	Da

¹ Completările în Legea 133/2016 introduse prin Legea 11/24, în vigoare din 29.03.24
https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=142028&lang=ro

10.Artin Boris, specialist principal, secția administrație publică	Declarație la angajare/ numire pentru anul 2023 inițială/28.03.2024	Numit în funcție: 29.12.2023	Nu
	Declarație anuală pentru anul 2023 inițială/28.03.2024	Numit în funcție: 29.12.2023	Da
11. Petru Druță, specialist principal, Secția administrație publică	Declarație anuală pentru anul 2023 inițială/29.02.2024	Numit în funcție: 10.02.2011	Da
12.Eugeniu Postu, șef Secția economie	Declarație anuală pentru anul 2023 inițială/01.02.2024	Numit în funcție: 17.06.2011	Da
13. Eudochia Crijanovschi, specialist principal, Secția Economie	Declarație anuală pentru anul 2023 inițială/13.09.2024	Numită în funcție: 01.11.2011	Nu
14.Melnic Alla, specialist, Secția Economie	Declarație anuală pentru anul 2023 inițială/22.02.2024	Numită în funcție: 21.01.2019	Da
15.Alina Pîrțu, specialist, Secția Economie	Declarație anuală pentru anul 2023 inițială/21.02.2024	Numită în funcție: 20.07.2022	Da
16.Marcel Rusu, șef, Secția Construcții, Gospodărie Comunală și Drumuri	Declarație anuală pentru anul 2023 inițială/29.03.2024	Numit în funcție: 21.07.2008	Da
17.Alexandru Negară, specialist, Secția Construcții, Gospodărie Comunală și Drumuri	Declarație anuală pentru anul 2023 inițială/28.03.2024	Numit în funcție: 26.11. 2018	Da
18.Teodor Gore, specialist, Secția Agricultură și Alimentație	Declarație anuală pentru anul 2023 inițială/01.02.2024	Numit în funcție: 29.12.2020	Da
19.Vera Cernega, specialist principal, serviciul Arhitectură, Relații funciare și Cadastru	Declarație la angajare/ numire pentru anul 2023 inițială/02.02.2024	Numită în funcție: 24.11.2023	Nu
Vera Cernega, șef Secție, Direcția Agricultură, Alimentație, Arhitectură și Cadastru	Declarație anuală pentru anul 2023 inițială/02.02.2024	Numită în funcție: 19.06.2003	Da
20.Irina Braga, specialist principal, Direcția Agricultură, Alimentație, Arhitectură și Cadastru	Declarație anuală pentru anul 2023 inițială/24.01.2024	Numită în funcție: 22.07.2019	Da
21.Ella Ucrainciuc, șef, Serviciul Relații Funciare și Cadastru	Declarație anuală pentru anul 2023 inițială/20.02.2024	Numită în funcție: 02.03.2017	Da
22.Radu Didenco, arhitect șef, Serviciul Relații Funciare și Cadastru	Declarație anuală pentru anul 2023 inițială/ 01.02.2024	Numit în funcție: 12.05.2016	Da

În urma analizei DAIP ale celor 22 de subiecți ai declarării din aparatul președintelui raionului Rezina, am constatat că trei dintre aceștea au depus declarațiile cu întârziere.

Pe 19 ianuarie 2024, președintele raionului Rezina, Teodor Cuculescu, a depus prima declarație anuală în calitate de președinte al raionului, iar pe 8 aprilie 2024, a depus o declarație rectificată, în care a adăugat, la rubrica „Interese personale”, că deține și funcția de Președinte al OT Rezina al PDCM, precum și cea de Membru al Consiliului Național Politic, conform procesului-verbal al OT Rezina din 10.09.2023. Merită de apreciat că pe lângă președintele raionului, și alți doi colegi din subordinea sa au declarat interesele personale. Doar că, pentru funcția de Președinte al OT Rezina al PDCM, Teodor Cuculescu trebuia să depună o declarație separată.

Eudochia Crijanovschi, specialist principal, Secția Economie, a depus declarația pe 13 septembrie 2024, în ziua în care a fost contactată telefonic de jurnalistul Andrei Bordian (coautor al prezentului raport). Inițial, aceasta susținea că a depus declarația la timp. La solicitarea de a verifica situația, după câteva minute, ne-a informat: „Era pregătită, dar cred că am uitat să o public. Am crezut că am publicat-o. O depun acum, în două minute.”

Nouă angajați ai Consiliului raional Rezina au indicat, în declarații, în total 43 de bunuri (terenuri agricole, intravilane, alte categorii de terenuri, case de locuit), pe care le-au declarat cu valoarea de 0 lei, inclusiv o casă de locuit cu suprafața de 220 metri pătrați. În timp ce un angajat nu a declarat nicio casă de locuit, un coleg de-al său a declarat o casă de locuit de 37,1 metri pătrați, conform unui contract de vânzare-cumpărare din 2005, cu o valoare de doar 1000 lei.

În tabelul de mai jos sunt reflectate informațiile despre respectarea termenelor de depunere ale DAIP de către 12 subiecți ai declarării din aparatul Primăriei Rezina.

Numele, prenumele subiectului monitorizării	Tipul DAIP depuse / data depunerii DAIP	Data validării / încetării mandatului	Termen respectat (Da / Nu)
1. Simion Tatarov, primar	Declarație la eliberarea/ încetarea mandatului pentru anul 2023 inițială/ 30.11.2023	Validare: 05.11.2019	Da
	Declarație anuală pentru anul 2023 inițială/20.03.2024	Numire în funcție: 13.11.2023	Da
2.Gheorghe Gîncu, viceprimar	Declarație la eliberarea/ încetarea mandatului pentru anul 2023 inițială 04.12.2023	Numit în funcție: 11.01.2020	Da
	Declarație anuală pentru anul 2023 inițială/01.02.2024	Numit în funcție: 08.12.2023	Da
3.Lilia Răileanu, secretarul consiliului local	Declarație anuală pentru anul 2023 inițială/20.02.2024	Numită în funcție: 26.11.2015	Da
4.Nadejda Botnari, specialist pentru planificare	Declarație anuală pentru anul 2023 inițială/20.02.2024	Numită în funcție: 11.10.2021	Da
5.Anisia Udrea, arhitector șef	Declarație anuală pentru anul 2023 inițială/21.03.2024	Numită în funcție: 02.07.2019	Da
6.Lilia Vudvud, specialist	Declarație anuală pentru anul 2023 inițială/13.02.2024	Numită în funcție: 01.01.2018	Da
7.Tamara Grădinaru, specialist	Declarație anuală pentru anul 2023 inițială/11.03.2024	Numită în funcție: 27.12.2017	Da
8.Ecaterina Namolovan, specialist	Declarație anuală pentru anul 2023 inițială/01.02.2024	Numită în funcție: 14.08.2000	Da

9.Oxana Purice, specialist	Declarație anuală pentru anul 2023 inițială/28.03.2024	Numită în funcție: 14.11.2016	Da
10.Rodica Melnic, specialist principal	Declarație anuală pentru anul 2023 inițială/15.03.2024	Numită în funcție: 02.01.2020	Da
11.Angela Badura, specialist administrație publică	Declarație anuală pentru anul 2023 inițială/23.02.2024	Numită în funcție: 25.09.2002	Da
12.Alexandru Rotaru, director Muzeu de istorie	Declarație anuală pentru anul 2023 inițială/05.03.2024	Numit în funcție: 01.10.2021	Da

Toți cei 12 subiecți ai declarării din Primăria Rezina, supuși monitorizării, au depus la timp declarațiile anuale pentru 2023. Totuși, constatăm că primarul și viceprimarul n-au depus declarațiile *la validarea mandatului/numirea în funcție*.

Simion Tatarov a fost numit în funcția de primar pe 13.11.2023, iar Gheorghe Gîncu a fost numit în funcția de viceprimar pe 08.12.2023. Ambii trebuiau să depună declarațiile de avere și interese personale în cel mult 30 de zile din *data validării mandatului/numirii în funcție*.

Primarul Simion Tatarov nu a indicat în declarația anuală careva interese personale, inclusiv de membru de partid, dar a depus o declarație separată în calitate de vicepreședinte în cadrul Partidului Politic Partidul Schimbării, astfel respectând prevederile legale. Același lucru trebuia să-l facă și președintele raionului.

Un angajat a declarat un teren agricol cu valoarea de 0 lei, iar altul nu a indicat nici un imobil, eventual apartament sau casă în care ar locui.

Suplimentar la monitorizarea declarațiilor de avere și interese personale anuale pentru a. 2023, ținem să remarcăm și un caz din 2024 când un nou angajat la Primăriei Rezina care, după numirea în funcție trebuia să depună declarația în maxim 30 de zile, a depus-o cu o întârziere de aproape trei luni. Mai exact, pe 03.06.24 Svetlana Rotaru a fost angajată în funcția de specialist principal în domeniul percepției fiscale. Ea urma să depună declarația la angajare/numire în funcție până cel târziu pe 03.07.24, dar a depus-o pe 24.09.24, după ce pe 23 septembrie a fost contactată de jurnalistul Andrei Bordian care a întrebat-o de ce nu a depus declarația.

În același timp, Cristina Brașovan, în rezultatul câștigării concursului, pe data de 15.05.24 a fost numită în funcția de specialist principal, iar pe 11.06.24 a depus declarația la angajare, respectând termenul. Un alt caz pozitiv din 2024: Cristina Viziru, numită în funcția de specialist principal pe 03.06.24, a depus declarația la numirea în funcție la 13.06.24, respectând termenul.

Astfel, majoritatea subiecților declarării monitorizați au depus în termen declarațiile de avere și interese personale pentru anul 2023. În câteva cazuri, persoanele care n-au depus declarațiile în termen au fost telefonate de reprezentanții AO „Rezina în Obiectiv” și au prezentat declarațiile cu întârziere. Unii subiecți ai declarării, președinți și vicepreședinți ai partidelor politice nu sunt la curent cu obligativitatea depunerii declarațiilor de avere și interese personale, respectiv nu le-au depus.

În acest context APL ar trebui să organizeze, eventual cu susținerea ANI, instruirii pentru aleșii locali și funcționarii publici privind modul de completare și depunere a declarațiilor de avere și interese personale. De asemenea, autoritățile urmează să includă cerința declarării averii și a intereselor personale în toate procedurile sau contractele ce reglementează angajarea, alegerea ori numirea în funcție publică și să atenționeze subiecții declarării despre obligativitatea respectării acesteia.

IV. Rezultatele sondajului privind accesul cetățenilor la informațiile de interes public furnizate de Consiliul raional și Primăria orașului Rezina

În perioada 9 august - 15 octombrie 2024, Asociația Obștească „Rezina în Obiectiv” a desfășurat un sondaj online cu scopul de a evalua opiniile și experiențele locuitorilor din orașul Rezina referitoare la accesul la informațiile de interes public furnizate de Consiliul raional și Primăria Rezina. La baza sondajului a fost un chestionar anonim care a inclus întrebări ce țin de familiarizarea respondenților cu legislația privind accesul la informații, practicile de solicitare a informațiilor și opiniile acestora despre prezentarea în termen și completitudinea răspunsurilor, opiniile privind conținutul paginilor web ale autorităților publice, precum și comentariile/proponerile ce țin de accesul la informații în entitățile publice vizate.

Informații generale despre respondenți. La sondaj au participat 80 de persoane, 55% dintre ei fiind femei, respectiv 45% - bărbați. În ceea ce privește vârsta, cea mai mare parte a respondenților (41,3%) sunt în intervalul 36-55 de ani, 30% au vârsta cuprinsă între 19 și 35 de ani, 17,5% au peste 56 de ani și 11,3% – până la 18 ani. Aceste date reflectă o prezență semnificativă a persoanelor adulte tinere și de vârstă mijlocie, sugerând că ele reprezintă o parte majoritară a grupului țintă.

Din punct de vedere al educației, 55% dintre respondenți au studii superioare, 20% – studii medii de specialitate, 15% – studii medii și 10% – studii postuniversitare. În ceea ce privește statutul social, 45% dintre respondenți sunt angajați, elevii și studenții constituie 13,8%, funcționarii publici – 10%, antreprenorii – 8,8% și reprezentanții societății civile – 10%. De asemenea, 6,3% dintre respondenți sunt șomeri, iar 3,7% sunt pensionari, ceilalți 1,2% fie fac parte din societatea civilă, fie nu și-au putut defini clar statutul.

Interlocutorii au oferit următoarele răspunsuri la întrebările din chestionar.

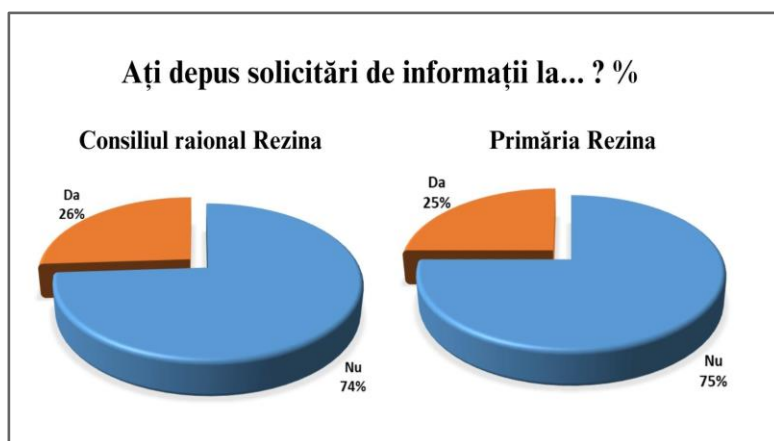
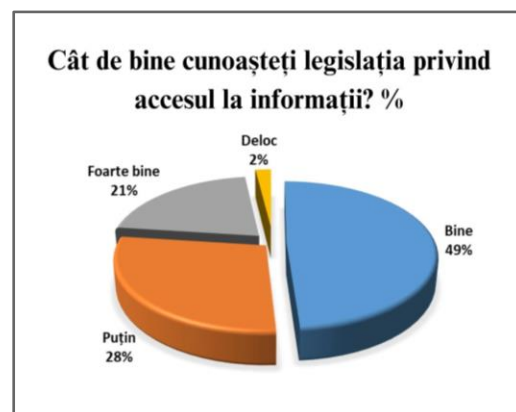
- **În opinia Dvs., cât de bine cunoașteți prevederile legale ce țin de accesul la informații publice?**

Majoritatea respondenților (70%) susțin că cunosc foarte bine și bine prevederile legale, 28% – puțin și 2% nu cunosc deloc legislația din domeniu.

Chiar dacă marea parte a respondenților afirmă că sunt familiarizați cu dreptul lor de acces la informații publice, sugerând o conștientizare ridicată în comunitate, o parte importantă din interlocutori au nevoie de informare suplimentară în acest domeniu.

- **În perioada a. 2023 – prezent Dvs. ați solicitat/ați trimis solicitări de informații la Consiliul raional Rezina și Primăria Rezina?**

Experiențele respondenților privind solicitările de informații publice expediate la Consiliul raional și la Primăria Rezina sunt practic identice – doar ¼ dintre ei susțin că au solicitat atare informații, iar ¾ nu le-au solicitat. Această situație ar putea fi atât rezultatul familiarizării insuficiente a unei părți considerabile a respondenților cu prevederile legale care obligă autoritățile să ofere informații de interes public, cât și a neîncrederii în activitatea autorităților publice ori a lipsei de interes/necesitate în a obține astfel de informații.

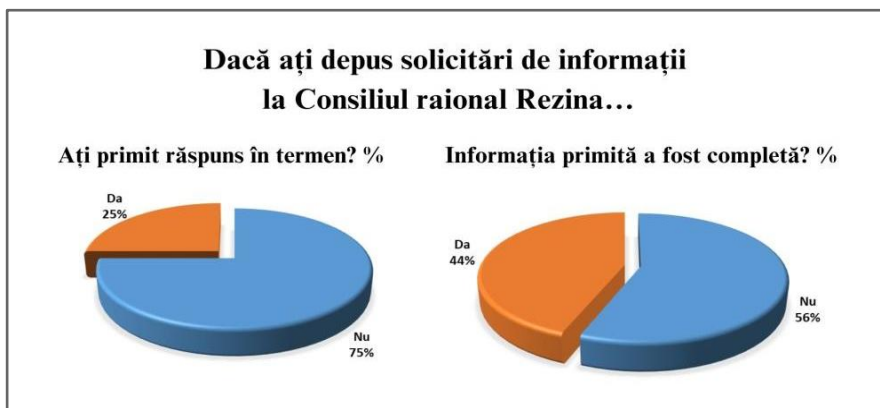

În acest context autoritățile publice ar trebui să informeze cetățenii prin diferite căi, inclusiv prin intermediul paginilor web, despre oportunitățile de a beneficia de diverse informații privitoare la activitatea lor. Pornind de la prevederile *Legii privind accesul la informațiile de interes public nr. 148 din 09.06.2023 (Legea 148/2023)*² și *Hotărârii de Guvern nr. 728 din 26.09.23 cu privire la site-urile web oficiale ale autorităților și instituțiilor publice și cerințele minime privind profilurile de socializare ale acestora (HG 728/2023)*³, Consiliul raional și Primăria Rezina trebuie să asigure ajustarea paginilor web la cerințele de transparență pro - activă, precum și să înregistreze cererile de comunicare a informațiilor de interes public într-un registru distinct, conform modului și modelului stabilit de Guvern.

- ***Dacă în perioada 2023-2024 ați trimis solicitări de informații, ați primit răspunsul în termen? Informația primită a fost completă?***

La această întrebare au răspuns doar cei care au răspuns afirmativ la întrebarea precedentă.

Analizând răspunsurile primite, putem observa că doar ¼ din respondenți au remarcat că au obținut în termen răspunsuri la solicitările de informații adresate ambelor entități publice (Consiliului raional Rezina și Primăriei Rezina), iar ¾ din respondenți au menționat că răspunsurile nu le-au fost oferite în termen. În acest context este de reținut că noua *Lege privind*

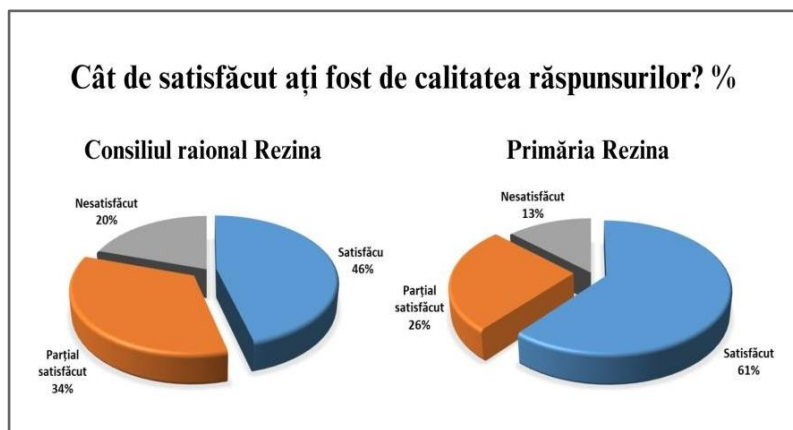

accesul la informațiile de interes public care a intrat în vigoare pe 8 ianuarie 2024 a redus termenul pentru examinarea cererilor de la 15 zile lucrătoare la 10 zile calendaristice. Acest termen poate fi extins cu cel mult 7 zile calendaristice în cazul în care cererea este complexă sau se solicită un volum mare de informații și impune timp suplimentar pentru prelucrare. Prelungirea are efect doar dacă solicitantul este informat despre aceasta în scris, în interiorul termenului enunțat și cu indicarea motivelor prelungirii.

În ceea ce privește completitudinea informațiilor oferite, circa 60% din respondenți susțin că informațiile oferite de autoritățile publice (atât CR, cât și Primăria Rezina) n-au fost complete, iar în jur de 40% – că datele oferite au fost complete. Aceasta vorbește despre faptul că ambele entități au rezerve în a îmbunătăți și respecta noua legislație privind accesul la informațiile de interes public, fiind necesară, în primul rând, familiarizarea conducerii, angajaților și aleșilor locali cu prevederile acesteia.

- ***În caz că ați primit răspuns la solicitările de informații adresate Consiliului raional Rezina și Primăriei Rezina, cât de satisfăcut ați fost de calitatea răspunsurilor?***

Analizând nivelul de satisfacție în legătură cu calitatea răspunsurilor primite la solicitările de informații, putem constata că *o parte importantă din respondenți sunt nesatisfăcuți și satisfăcuți parțial* de starea de lucruri (în privința CR Rezina – 54% dintre respondenți, iar Primăriei Rezina – 39% din respondenți), respectiv 46% și 61% fiind satisfăcuți.

² https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=137908&lang=ro

³ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=139673&lang=ro

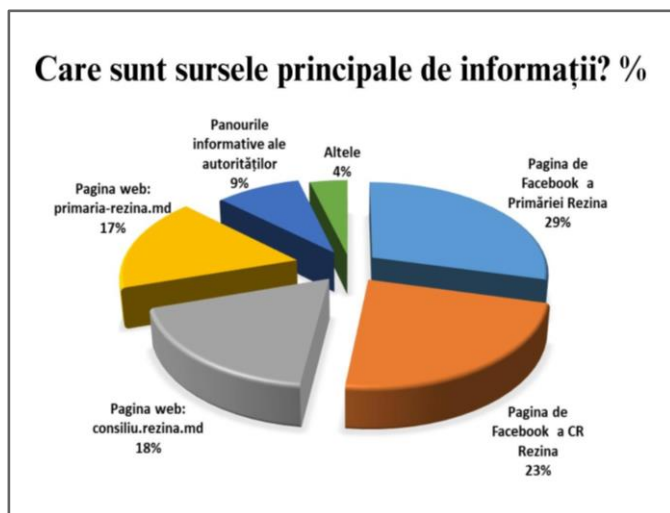
În opinia respondenților, situația la acest capitol e mai bună la Primăria Rezina.

Aceste constatări subliniază importanța îmbunătățirii comunicării și a calității informațiilor furnizate cetățenilor de către ambele instituții.

- **Care sunt sursele principale de informații publice pe care le accesați/utilizați?**

Rezultatele sondajului arată că respondenții accesează diverse surse de informații publice, printre principalele fiind:

- Pagina de Facebook a Primăriei Rezina – 29% dintre respondenți utilizează această sursă, fapt ce sugerează că rețelele sociale sunt un instrument eficient pentru comunicarea informațiilor publice.
- Pagina de Facebook a Consiliului raional Rezina – 23% dintre respondenți aleg să acceseze informații prin intermediul acestei pagini, ceea ce de asemenea, subliniază importanța platformelor de socializare în diseminarea informațiilor de interes public.
- Pagina web a Consiliului raional Rezina (consiliu.rezina.md) – 18% dintre respondenți folosesc site-ul oficial al Consiliului raional ca sursă de informații, ceea ce arată că, în pofida popularității rețelelor sociale, totuși un număr semnificativ de cetățeni caută informații direct pe site-urile instituționale.
- Pagina web a Primăriei Rezina (primaria-rezina.md) – 17% dintre respondenți accesează site-ul Primăriei pentru informații, sursa este aproape la fel de utilizată ca și cea a Consiliului raional.

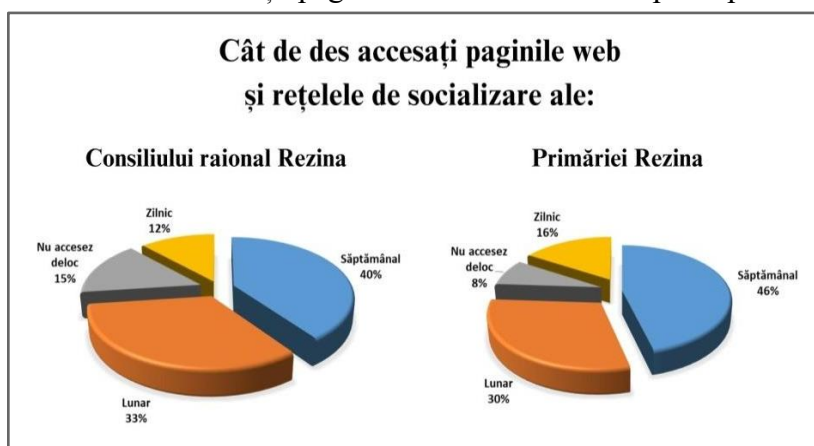
De rând cu sursele de informare indicate mai sus, 9% dintre respondenți susțin că accesează datele de pe panourile informative ale autorităților (eventual, printre ei fiind persoanele care nu au acces la Internet). În cazuri singulare au fost invocate alte surse de informații precum: Registrul de Stat al actelor locale, discuțiile cu vecinii și angajații APL, canalul Elita TV și portaluri de știri naționale.

Astfel, putem concluziona că respondenții au preferințe pentru platformele de socializare, în special paginile de Facebook ale autorităților locale. Totodată, ei utilizează și informațiile de pe paginile web ale autorităților publice. Aceasta vorbește despre necesitatea îmbunătățirii continue de către autoritățile publice locale a conținutului informațional de pe rețele de socializare și paginile web, conform prevederilor Legii 148/3023 și HG 728/2023.

- **Cât de des accesați informațiile de pe paginile web și rețelele de socializare ale Consiliului raional Rezina și Primăria Rezina?**

Rezultatele sondajului arată că deși rețelele de socializare și paginile web sunt sursele principale de informare despre activitatea autorităților publice locale, totuși, respondenții nu le accesează foarte des.

În cazul Consiliului raional Rezina, 12% dintre respondenți accesează informațiile zilnic, 40% – săptămânal, 33% – lunar, iar 15% nu accesează deloc informațiile, ceea ce sugerează că unii cetățeni pot fi fie neinteresați, fie nu au cunoștință despre aceste surse de informații de interes public.

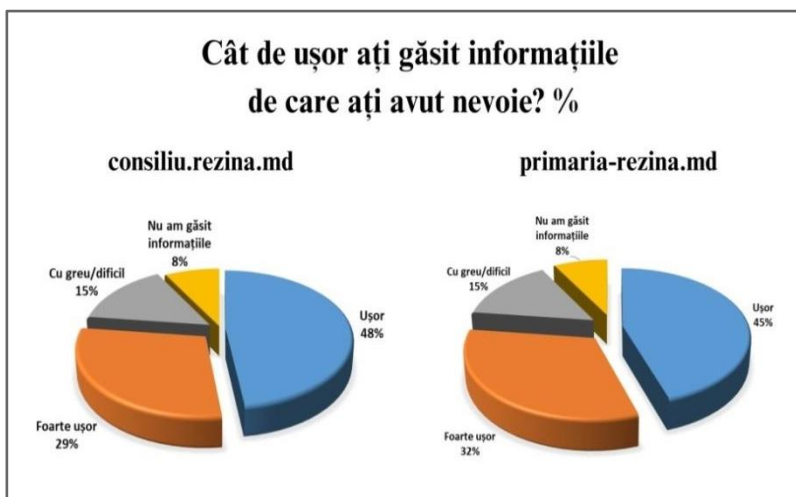
În cazul Primăriei Rezina, 16% dintre respondenți accesează informațiile zilnic, 46% – săptămânal, 30% – lunar, iar 8% nu accesează deloc informațiile.

Astfel, majoritatea respondenților accesează informațiile de pe paginile web și rețelele de socializare ale Primăriei și Consiliului raional la intervale săptămânale sau lunare, cu o frecvență mai mare pentru Primărie, ceea ce se ar explică eventual și prin faptul că sondajul a avut loc în raza orașului Rezina, deci majoritatea respondenților, în mod logic, au de-a face mai degrabă cu Primăria decât cu Consiliul raional. Totuși aceste date sugerează o oportunitate pentru autorități de a promova paginile web și rețelele de socializare pentru a îmbunătăți comunicarea cu cetățenii pentru a atrage mai multă atenție asupra informațiilor disponibile.

- **În caz că ați accesat informațiile de pe paginile web ale Consiliului raional Rezina și Primăria Rezina, cât de ușor ați găsit informațiile de care ați avut nevoie?**

În ceea ce privește ușurința găsirii informațiilor necesare pe paginile web ale Consiliului raional și Primăriei Rezina, opiniile respondenților au fost practic identice, circa $\frac{3}{4}$ dintre aceștia remarcând că le-a fost ușor și foarte ușor să le găsească, iar $\frac{1}{4}$ – că au găsit cu greu informațiile sau nu le-au găsit deloc.

În particular, referitor la pagina web a Consiliului raional Rezina www.consiliu.rezina.md, 29% dintre respondenți au menționat că au găsit informațiile foarte ușor; 48% au considerat că informațiile au fost ușor de găsit; 15% dintre respondenți au întâmpinat dificultăți în găsirea informațiilor, iar 8% nu au reușit să găsească informațiile dorite.

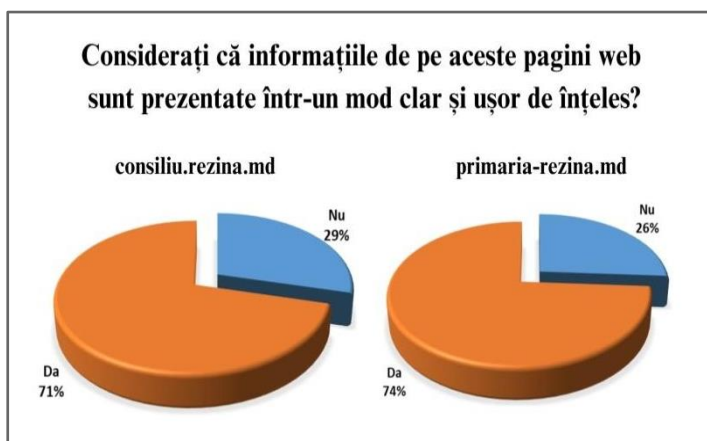
Referitor la pagina web a Primăriei Rezina www.primaria-rezina.md, 32% dintre respondenți au declarat că au găsit informațiile foarte ușor; 45% au considerat că informațiile au fost ușor de găsit; 15% au întâmpinat dificultăți în găsirea informațiilor, iar 8% nu au reușit să găsească informațiile dorite, la fel ca și pe pagina Consiliului raional.

Deși majoritatea respondenților consideră că informațiile de pe paginile web ale Consiliului raional și Primăriei Rezina sunt relativ ușor accesibile, o parte a acestora (circa $\frac{1}{4}$) întâmpină dificultăți, ceea ce sugerează necesitatea completării/actualizării continue a paginilor web și îmbunătățirii structurii lor în conformitate cu prevederile HG 728/2023.

- **Considerați că informațiile de pe aceste pagini web sunt prezentate într-un mod clar și ușor de înțeles?**

Și în acest context opiniile respondenților sunt foarte apropiate, cea mai mare parte (în jur de 70%) considerând că informațiile sunt prezentate într-un mod clar și ușor de înțeles, ceilalți având o părere opusă.

Astfel, în cazul Consiliului raional Rezina (www.consiliu.rezina.md), 71% dintre respondenți consideră că informațiile sunt prezentate într-un mod clar și ușor de înțeles, iar 29% susțin contrariul.

În cazul Primăriei Rezina (www.primaria-rezina.md), 74% dintre respondenți afirmă că informațiile de pe site-ul Primăriei sunt prezentate clar și sunt ușor de înțeles, iar 26% nu consideră că informațiile sunt prezentate într-un mod clar.

Având în vedere că în jur de 30% din respondenți consideră că informațiile de pe paginile web nu sunt prezentate într-un mod clar și ușor de înțeles, ambele autorități publice locale ar trebui să îmbunătățească accesibilitatea și claritatea informațiilor prezentate, pentru a asigura o comunicare eficientă și transparentă cu cetățenii.

- ***Comentariile/propunerile respondenților privind accesul la informațiile publice în cadrul Consiliului raional și Primăriei orașului Rezina***

Sondajul a inclus și un compartiment dedicat comentariilor și propunerilor referitoare la accesul la informațiile publice furnizate de Consiliul raional și Primăria orașului Rezina. Participanții au avut ocazia să exprime sugestiile și să își împărtășească experiențele legate de transparența și accesibilitatea informațiilor. Iată câteva dintre cele mai pertinente contribuții, care au vizat:

- Importanța anunțării prealabile a consultărilor publice, pentru a asigura o participare activă a cetățenilor: *„Să fie publicate din timp anunțurile privind consultările publice cu cel puțin 3 zile înainte de a avea loc pe pagina primăriei și pagina lor din rețelele de socializare”*.
- Monitorizarea cheltuielilor publice, nevoia de a urmări utilizarea fondurilor publice: *„Monitorizarea cum sunt valorificați banii publici de cei care au beneficiat de ei. Aici e problema, încercați să primiți informații concrete și o să vedeți cum sunt ei cheltuiți”*.
- Implicarea comunității, participării cetățenilor în inițiativele comunității: *„Să se implice locuitorii în diferite proiecte să fie activi, nu numai în comentarii pe Facebook, dar să vină cu propuneri de proiecte”*.
- Necesitatea unor surse de informare locale, dorința de a avea o publicație locală care să informeze comunitatea despre evenimentele și activitățile din raion: *„Ar fi binevenit un ziar al raionului Rezina. Lipsește „Cuvântul”*.
- Sporirea transparenței, aceasta a fost o temă frecvent abordată, cu apeluri pentru o comunicare mai deschisă din partea autorităților: *„Mai multă transparență în activitatea APL de nivelul doi”*.
- Actualizarea informațiilor – unii respondenți au semnalat probleme legate de actualizarea informațiilor disponibile pe site-uri, indicând că acest lucru afectează accesibilitatea datelor: *„Ei nu înnoiesc informația uneori cu lunile!”*.
- Diversificarea canalelor de comunicare necesare facilitării accesului la informațiile de interes public: *„De creat canal(e) de Telegram ale acestor instituții”*.
- Promovarea activităților autorităților și o mai bună informare a cetățenilor despre deciziile și activitățile autorităților: *„Ar fi bine să se facă știri, reportaje despre ce se întâmplă la primărie și Consiliu, ca să fim informați. Nu cunoaște nimeni ce se decide, ce se face cu bugetele”*.
- Diversificarea modurilor prin care informațiile sunt furnizate, inclusiv prin servicii destinate grupurilor cu un grad de vulnerabilitate sporită: *„Pentru oameni în etate ar fi bine să avem radioul local, măcar pe câteva ore pe zi”*.
- Creșterea responsabilității și a transparenței prin raportări regulate: *„Să se facă raportări publice semestriale.”*

Comentariile respondenților reflectă preocupările acestora legate de transparență, accesibilitate și implicarea comunității în procesul decizional. Sugestiile oferă o bază valoroasă pentru îmbunătățirea comunicării și a relației dintre autorități și cetățeni, indicând că o abordare mai activă a acestor aspecte din partea autorităților locale ar putea duce la o mai bună informare și implicare a comunității.

Concluzii și recomandări

Pornind de la rezultatele monitorizării politicilor publice de asigurare a accesului la informații de interes public, declararea averilor și intereselor personale, precum și luând în considerație rezultatele sondajului efectuat, au fost formulate următoarele concluzii și recomandări.

A. Privind conținutul paginilor web, rețelelor de socializare și panourilor de informare ale APL

Deși paginile web ale Consiliului raional Rezina și Primăriei orașului Rezina conțin o serie de informații importante despre activitatea entităților publice, aceste pagini web nu corespund, în măsură suficientă, cerințelor de transparență proactivă. Lisesc rapoartele anuale privind activitatea entităților publice, datele privind vizitele oficiale și deplasările de serviciu în străinătate ale personalului, CV-urile și datele de contact ale factorilor de decizie. Multe rubrici conțin informații incomplete/neactualizate, iar documentele sunt greu accesibile, fiind necesar să fie descărcate fără a avea informații clare despre conținutul lor. Informațiile publicate sunt fragmentate, iar unele sunt ascunse sau prezentate într-o formă care îngreunează accesul și înțelegerea lor. Deși există rubrici dedicate transparenței decizionale, procedurile de consultare publică și adoptare a deciziilor sunt vag prezentate, iar documentele nu sunt organizate corespunzător. Feedbackul din partea cetățenilor lipsește pe ambele pagini web.

Recomandări:

- Completarea și actualizarea paginilor web conform prevederilor Legii 148/2023 și HG 728/2023.
- Plasarea/organizarea documentelor într-un mod cât mai accesibil, oferind titluri clare pentru fiecare document și asigurând posibilitatea de vizualizare a acestora înainte de a le descărca.
- Îmbunătățirea rubricilor destinate transparenței decizionale prin publicarea unor proceduri clare și accesibile pentru consultările publice și procesul decizional prevăzute în Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.
- Plasarea rapoartelor anuale de activitate într-un loc vizibil pentru a asigura accesul cetățenilor la ele.
- Includerea pe paginile web a unui compartiment pentru feedback-ul cetățenilor.

B. Privind asigurarea accesului la informațiile de interes public

Primăria și Consiliul raional Rezina au răspuns în general solicitărilor de informații, însă cu întârzieri și deficiențe care reflectă o cunoaștere insuficientă a legislației privind accesul la informații publice. Primăria a oferit informații satisfăcătoare în anumite cazuri, precum cele legate de investițiile europene, dar a fost deficitară în altele, cum ar fi furnizarea Planului de acțiuni anticorupție, document considerat inadecvat gestionat. În schimb, Consiliul raional a oferit răspunsuri mai complete în ultimele solicitări și a respectat termenele legale. În ceea ce privește accesul la informații sensibile, precum remunerațiile angajaților, Primăria a refuzat inițial să le furnizeze, invocând protecția datelor personale, însă a oferit informațiile după repetarea solicitărilor. Consiliul raional, în schimb, a oferit direct documentele solicitate. Toate aceste constatări evidențiază dificultăți în transparență pentru ambele instituții, care trebuie controlate și corectate.

Recomandări:

- Familiarizarea temeinică a angajaților, în special a celor responsabili de asigurarea accesului la informații și comunicarea cu publicul cu prevederile Legii 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public.
- Implementarea unui sistem intern de monitorizare a termenelor de examinare a solicitărilor de informații publice, care să alerteze responsabilii înainte de expirarea acestora. Un astfel de sistem ar putea contribui la eliminarea întârzierilor și la eficientizarea procesului de răspuns.

- Asigurarea plasării documentelor esențiale (planuri, rapoarte, politici) pe paginile web pentru a asigura disponibilitatea și accesibilitatea acestora, evitând astfel solicitările repetate ale publicului și economisind resurse.
- Instruirea/informarea angajaților în domeniul redactării și formulării comunicărilor oficiale, o atenție deosebită ar trebui acordată limbii și ortografiei, prezentării clare și concise a informațiilor, pentru a reflecta o imagine profesională și un angajament față de cetățeni.

C. Privind declararea averilor și intereselor personale

Majoritatea subiecților declarării monitorizați au depus în termen declarațiile de avere și interese personale pentru anul 2023. În câteva cazuri, persoanele care n-au depus declarațiile în termen au fost telefonate de reprezentanții AO „Rezina în Obiectiv” și au prezentat declarațiile cu întârziere. Unii subiecți ai declarării, președinți și vicepreședinți ai partidelor politice nu sunt la curent cu obligativitatea depunerii declarațiilor de avere și interese personale, respectiv nu le-au depus.

Recomandări:

- Organizarea de către APL a instruirilor pentru aleșii locali și funcționarii publici privind modul de completare și depunere a declarațiilor de avere și interese personale, precum și de respectare a prevederilor legale ce țin de conflicte de interese, restricții și incompatibilități (eventual, cu susținerea ANI);
- Includerea cerinței de declarare a averii și a intereselor personale în toate procedurile sau contractele ce reglementează angajarea, alegerea ori numirea în funcție publică în APL, atenționarea subiecților declarării despre obligativitatea respectării acesteia.

Suplimentar la cele menționate, APL ar trebui să ia în considerație rezultatele sondajului locuitorilor din orașul Rezina privind accesul la informațiile de interes public furnizate de Consiliul raional și Primăria orașului Rezina. Ele reflectă opiniile și experiențele respondenților, inclusiv preocupările acestora legate de transparență, accesibilitate și implicarea comunității în procesul decizional. Sugestiile respondenților oferă o bază valoroasă pentru îmbunătățirea comunicării și a relației dintre autorități și cetățeni. Sporirea transparenței a fost o temă frecvent abordată în procesul de realizare a acestui sondaj, care conține și apeluri pentru o comunicare mai deschisă din partea autorităților, mai multă transparență în activitatea autorităților publice locale , și ar trebui neapărat să se țină cont de aceasta.

Anexe:

- [Anexa nr. 1](#). Solicitățile de informații către Consiliul raional Rezina și răspunsurile la ele.
- [Anexa nr. 2](#). Solicitățile de informații către Primăria Rezina și răspunsurile la ele.